

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่.....	416
วันที่.....	- 7 ก.ค. 2548 808

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๑/

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๖

กรกฎาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้กับผู้สูญหายในกรณีธณีพิบัติ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๖๔๗๗
ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกเว้น
การนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ พ.ศ.
- (๒) ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้ว
- (๓) ร่างพระราชกำหนดที่ตรวจพิจารณาแล้ว
- (๔) สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ยธ ๐๔๐๐/๐๕๔๗๑
ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘
- (๕) สำเนาหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙.๔/๒๙๖
ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘
- (๖) สำเนาหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/๒๐๑๖๑
ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘
- (๗) สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส (สฝพก.) ๐๐๑๘/๑๐๕๘๑
ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึงควาว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่าง
พระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหาย
ในกรณีธณีพิบัติ พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตรวจพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวเสร็จแล้วได้แก้ไขเพิ่มเติมเล็กน้อย และเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้

333
ลง.กม.รับที่.....
ที่ ๕/ก.ร. ๒๕๔๖
เวลา ๙.๑๐ น.

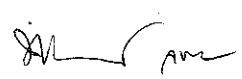
๒

บังคับแก่ผู้สอยหาจากกรณีพิพัตติ และเป็นเหตุการณ์ที่ล่วงพ้นมาระยะหนึ่งแล้ว ไม่มีเหตุที่จะ
เข้าเงื่อนไขเพื่อประโยชน์ตามมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่สามารถ
กำหนดในรูปแบบพระราชกำหนด และคงรูปแบบเป็นร่างพระราชบัญญัติตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ
โดยกระทรวงยุติธรรม กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงาน
อัยการสูงสุด ได้มีหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
(๔)-(๗) สำหรับข้อสังเกตของสำนักงานศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๖) นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้ว เห็นควรคงร่างฯ ไว้
ตามเดิม รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑)

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่หากจะมีข้อเท็จจริงเป็นอย่างอื่นซึ่งต้องดำเนินการแก้ไข
ปัญหาโดยเร่งด่วนตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญที่อาจตราเป็นพระราชกำหนด สำนักงานฯ ก็ได้
ยกร่างพระราชกำหนดเพิ่มเติมอีกหนึ่งฉบับตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๓) เสนอมาเพื่อพิจารณาด้วยแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

สนธ
25
- 7 ก.ร. ๒๕๔๖
กลุ่ม กม.นิติบัญญัติ
และเทคโนโลยี

ขอแสดงความนับถือ



(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕ 7 ก.ร. 2548

สำนักอำนวยการ
โทร ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๔
ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง
โทร ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๔ นายนิเวศ ต่อ ๔๐๔
นางสาวพจนา ต่อ ๔๐๕
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๑
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา ๖๑
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๖๔๗๗ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหายในกรณีธณีพิบัติ พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยรับความเห็นของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ตรวจพิจารณาโดยมีผู้แทนกระทรวงยุติธรรม(สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงการคลัง(สำนักงานปลัดกระทรวง) สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างฯ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

ให้ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ

๒. ความเห็นของคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ข้อสังเกตขั้นต้น

คณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกตว่า

(๑) ร่างพระราชบัญญัติตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอกำหนดเพียงหลักการว่าไม่ให้นำระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้ จึงสมควรกำหนดให้ครบถ้วนและชัดเจนยิ่งขึ้นด้วยว่า ให้ทายาทและผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้เป็นคนสาบสูญได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยไม่นำระยะเวลาตามมาตรา ๖๑ มาใช้

(๒) โดยที่มีการใช้คำ “ธณีพิบัติ” และ “ธณีพิบัติภัย” ในที่ต่าง ๆ แตกต่างกัน เช่น ในร่างพระราชบัญญัตินี้ และในร่างระเบียบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ จึงสมควรพิจารณาให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

(๓) สมควรพิจารณาว่าหากจะดำเนินการร่างกฎหมายในเรื่องนี้ ในรูปแบบพระราชกำหนดจะเหมาะสมหรือไม่ หากเห็นว่าเหมาะสมให้ดำเนินการยกร่างพระราชกำหนดแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

หากสมควรดำเนินการในรูปของร่างพระราชบัญญัติให้นำเสนอคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไปได้

๒.๒ ความเห็นในขั้นที่สุด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขด้วยแล้ว ดังนี้

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงการคลัง
๓. สำนักงานศาลยุติธรรม
๔. สำนักงานอัยการสูงสุด

๓. สาระสำคัญของร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างฯ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ตรวจพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี และแก้ไขในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๓.๑ การพิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี

(๑) ได้แก้ไขให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งให้ผู้สูญหายจากกรณีพิพัตติ เป็นคนสาบสูญได้ ตาม ๓.๒ การแก้ไขในสาระสำคัญ (๓)

(๒) ให้ใช้ถ้อยคำ “กรณีกรณีพิพัตติ” ซึ่งหมายถึงความหายนจากแผ่นดิน โดยขอให้กระทรวงการคลังแก้ไขร่างระเบียบฯ ให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากผู้แทนกระทรวงการคลังชี้แจงว่าร่างระเบียบฯ ในเรื่องนียังมิได้ประกาศใช้บังคับ

(๓) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีกรณีพิพัตติ มิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ ตามมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่อาจกำหนดในรูปแบบพระราชกำหนดได้

๓.๒ การแก้ไขในสาระสำคัญ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมข้อร่างฯ ให้สอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ เป็น “ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณิพิบัติ พ.ศ.” รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบันทึกหลักการให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้อร่างฯ และแก้ไขเพิ่มเติมบันทึกเหตุผลให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

(๒) แก้ไขนิยาม “ผู้สูญหายในกรณีธณิพิบัติ” ในร่างเดิมมาตรา ๓ เป็น “ผู้สูญหายจากกรณีธณิพิบัติ” และแก้ไขความหมายของนิยามดังกล่าวให้สอดคล้องกับร่าง มาตรา ๕

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมร่างเดิมมาตรา ๔ โดยเพิ่มความว่า “เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้สูญหายจากกรณีธณิพิบัตินั้น เป็นคนสาบสูญก็ได้” เป็นวรรคสอง และความว่า “บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญตามวรรคสอง ให้ถือว่าถึง แก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธณิ พิบัติเว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายในเวลาอื่นหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธณิพิบัติ ก็ให้ ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลานั้น” เป็นวรรคสาม (ร่างมาตรา ๔) เพื่อกำหนดเวลาให้ถือว่า ผู้สาบสูญถึงแก่ความตายมีความชัดเจน และเพื่อให้ศาลสั่งถอนคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญได้ตาม มาตรา ๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากบุคคลนั้น ผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงาน อัยการร้องขอโดยพิสูจน์ได้ว่าคนสาบสูญนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือตายในเวลาอื่น

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมร่างเดิมมาตรา ๕ โดยกำหนดให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชี รายชื่อผู้สูญหายจากกรณีธณิพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕) เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมนิยามใน ร่างมาตรา ๓ ตาม (๒)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๔๘

ร่างฯ ที่ สคก.ตรวจพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๔๑๒/๒๕๔๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ

เหตุผล

เนื่องจากได้เกิดกรณีธณีพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ บริเวณ
พื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง
และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหาย
เป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่ง
ให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสาบสูญได้ โดยไม่ต้องรอรระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ถือว่าบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญถึงแก่ความตาย
ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธณีพิบัติหรือเวลาอื่นที่
พิสูจน์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้
บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ
พ.ศ.

.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไข
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเว้นการนำระยะเวลา
และเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจาก
กรณีธณีพิบัติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“กรณีธณีพิบัติ” หมายความว่า เหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ที่เกิดขึ้น
บริเวณพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัด
ระนอง และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
“ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ” หมายความว่า ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชี
รายชื่อผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติที่กระทรวงยุติธรรมประกาศตามมาตรา ๕

มาตรา ๔ ให้ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ
เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้ผู้สูญหายจาก
กรณีธณีพิบัตินั้นเป็นคนสาบสูญก็ได้

บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญตามวรรคสอง ให้ถือว่าถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีณิธิพิบัติ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายไปในเวลาอื่นหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีณิธิพิบัติ ก็ให้ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลานั้น

มาตรา ๕ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากกรณีณิธิพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๔๑๒/๒๕๔๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกำหนด
ยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นการนำระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑ แห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่ผู้สูญหายจากกรณีธณีพิบัติ

เหตุผล

เนื่องจากได้เกิดกรณีธณีพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ บริเวณ
พื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง
และจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและมีผู้สูญหาย
เป็นจำนวนมาก ซึ่งจนถึงในขณะนี้ยังไม่สามารถค้นพบหรือแม้ค้นพบแล้วก็ยังไม่อาจพิสูจน์ทราบ
ได้ว่าเป็นผู้ใด สำหรับผู้สูญหายนั้นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติให้การร้องขอต่อศาล
เพื่อมีคำสั่งให้ผู้สูญหายเป็นผู้สาบสูญต้องรอให้พ้นระยะเวลาตามที่กำหนด แต่การที่จะต้องรอ
ระยะเวลาให้ผ่านพ้นไปตามหลักเกณฑ์ทั่วไปของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในกรณีธณี
พิบัตินี้มีผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัวของผู้สูญหายซึ่งมีจำนวนมากด้วยเช่นกันที่ไม่อาจจัดการ
ทรัพย์สินของผู้สูญหายต่อไปได้ ทำให้ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก หากปล่อยเวลาเนิ่นช้าต่อไป
ย่อมจะมีผลกระทบต่อคนในครอบครัวมากขึ้น จำเป็นต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวอันเป็นปัญหาที่ต้องเนื่องจาก
เหตุการณ์ธณีพิบัติ เพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลในครอบครัวของผู้สูญหายซึ่งมีจำนวนมาก
ให้สามารถจัดการทรัพย์สินของครอบครัวต่อไปได้ และทำให้การดำเนินชีวิตของครอบครัวเป็น
ปกติสุขโดยเร็ว โดยกำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้
ผู้สูญหายในกรณีธณีพิบัติเป็นคนสาบสูญได้ และไม่ต้องรอรระยะเวลาและเงื่อนไขตามมาตรา ๖๑
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กับให้ถือว่าบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญถึงแก่
ความตายเมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีธณีพิบัติหรือเวลาอื่นที่พิสูจน์ได้ และโดยที่การดำเนินการ
ดังกล่าวมีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

บุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนسابสูญตามวรรคสอง ให้ถือว่าถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิดกรณีพิพัต เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายไปในเวลาอื่นหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีพิพัต ก็ให้ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลานั้น

มาตรา ๕ ให้กระทรวงยุติธรรมนำบัญชีรายชื่อผู้สูญหายจากกรณีพิพัตของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มาประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี



ที่ ยธ ๐๕๐๐/ 05871

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

1 กรกฎาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหายในกรณีกรณีพิบัติ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตอนที่ ๓๖๐๑/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหายในกรณีกรณีพิบัติ พ.ศ. ให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาขึ้นชั้นความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวที่ผ่านการพิจารณา ดังความละเอียดทราบแล้วนั้น

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ฉบับดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๕๐๑ ๘๒๓๖

โทรสาร ๐ ๒๕๐๒ ๘๒๕๑

สำเนาถูกต้อง

(นายธีรศักดิ์ กระจำนตา)

นักกฎหมายกฤษฎีกา ๘๖

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0409.4/ ๖๑๖



กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

5 กรกฎาคม 2548

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา 61 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับ
ผู้สูญหายในกรณีกรณีพิบัติภัย พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0901/324 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2548

ตามที่ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา 61 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหายในกรณีกรณีพิบัติภัย พ.ศ. ซึ่งได้ตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ให้อธิบดีกรมบัญชีกลาง
ยืนยันให้ความเห็นชอบการแก้ไขร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้
ดำเนินการต่อไป นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว เห็นชอบตามร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา 61 แห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหายในกรณีกรณีพิบัติภัย พ.ศ. ที่ตรวจพิจารณาแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมภพ บัณฑิตวิพากษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ

โทร. 0-2273-9607

สำเนาถูกต้อง

(นายรังสรรค์ กระจำจตา)

นักกฎหมายกฤษฎีกา ๘๖

พระราชบัญญัติ

ที่ ศย ๐๑๖/ ๒๐๑๖๑



สำนักงานศาลยุติธรรม

ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้กับผู้สูญหายในกรณีกรณีพิบัติ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๓๒๓

ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า ได้ตรวจพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับ
ผู้สูญหายในกรณีกรณีพิบัติ พ.ศ. เสร็จแล้ว จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแจ้ง
ยืนยันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาแล้วเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติยกเว้น
การนำมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหายในกรณีกรณีพิบัติ
พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแก้ไข แต่มีข้อสังเกตว่า
ตามร่างมาตรา ๔ วรรคสาม ที่ให้ถือว่าบุคคลซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญตามวรรคสอง
ถึงแก่ความตายตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเวลาที่เริ่มเกิด
กรณีกรณีพิบัติ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นสูญหายในเวลาอื่นหลังจากเวลาที่เริ่มเกิดกรณีพิบัติ
ก็ให้ถือว่าถึงแก่ความตายในเวลาที่ยุทธหายนั้น น่าจะเป็นการยกเว้นการนำมาตรา ๖๒ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ให้ถือว่าบุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญถึงแก่ความตายเมื่อ
ครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับแก่กรณีกรณีพิบัติด้วย และแม้ว่าจะอธิบาย
ด้วยเหตุผลใดว่าสามารถจะบัญญัติกฎหมายตามร่างมาตรา ๔ วรรคสามได้ ก็ไม่สามารถอธิบาย

จนปราศจาก...

จนปราศจากข้อสงสัยได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการตีความในอนาคต หากแก้ไขบทบัญญัติร่างมาตรา ๔ วรรคสาม และเพิ่มเติมข้อความ^{เป็นวรรคสี่}ของมาตรา ๔ น่าจะทำให้เกิดความชัดเจนและไม่ก่อให้เกิดปัญหาในอนาคตได้ โดยการแก้ไขมาตรา ๔ วรรคสาม และเพิ่มเติมข้อความ^{เป็นวรรคสี่}ของมาตรา ๔ ดังนี้

๑. ในมาตรา ๔ วรรคสาม จัดข้อความที่ว่า “ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” ออก

๒. เพิ่มเติมข้อความ^{เป็นวรรคสี่}ของมาตรา ๔ โดยใช้ถ้อยคำว่า “บุคคลผู้ถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญนั้น หรือผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงานอัยการ อาจร้องขอต่อศาลตามมาตรา ๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อพิสูจน์ว่าบุคคลผู้ถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญนั้นยังมีชีวิตอยู่ หรือว่าตายในเวลาอื่นผิดไปจากเวลาดังที่ระบุไว้ในวรรคสาม”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัย ชลวร)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๖๙, ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

สำเนาถูกต้อง

(นายรังสรรค์ กระจางตา)

นักกฎหมายกฤษฎีกา ๘ ว

ด่วนที่สุด

ที่ ยส(สผ.พิก.)0018/ 10581



สำนักงานอัยการสูงสุด

ถนนหน้าหีบแดง กรุงเทพฯ 10200

28 มิถุนายน 2548

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา 61 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับ
ผู้สูญหายในกรณีฉ้อโกง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0901 325 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2548

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่าได้ตรวจพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นการนำมาตรา 61 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้กับผู้สูญหาย
ในกรณีฉ้อโกง พ.ศ. เสร็จสิ้นแล้ว ขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแจ้งยืนยันความเห็น
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ
ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายลิขิต เพชรสว่าง)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

โทร./โทรสาร. 0-2512-8119

lrd@mail.ago.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นายรังสรรค์ กระแสกล้า)

นักกฎหมายมหาชน